

Vårdbidrag

Uppdaterad 050104

Välkommen till Försäkringskassan

Här har vi samlat information för föräldrar som vårdar sjukt eller funktionshindrat barn i hemmet.

Vem kan få vårdbidrag?

Du kan få vårdbidrag om du som förälder vårdar ett sjukt eller barn med funktionshinder. Ett krav är att barnet behöver särskild vård och tillsyn i minst sex månader och/eller att du har särskilda merkostnader på grund av barnets funktionshinder. Du kan få vårdbidrag redan när barnet är nyfött och längst till och med juni månad det år barnet fyller 19 år. Där efter kan barnet själv ansöka om handikappersättning.

Det är du som är förälder som får vårdbidrag. Som förälder räknas

- biologisk förälder
- adoptivförälder
- en person som stadigvarande bor tillsammans med föräldern om de är eller har varit gifta med varandra eller om de har eller har haft gemensamt barn
- en person som tagit emot ett utländskt barn i adoptionssyfte
- särskild förordnad vårdnadshavare.

Om båda föräldrarna begär det, finns det möjlighet att dela utbetalningen av vårdbidraget. Föräldrarna ska ha gemensam vårdnad om barnet båda föräldrarna måste delta i vården av barnet.

Vårdbidrag är en ersättning för föräldrarnas merarbete för särskild tillsyn och vård och/eller för de merkostnader som barnets sjukdom eller funktionshinder ger upphov till. Ersättningen är skattepliktig inkomst och ger pensionsrätt men räknas inte som sjukpenninggrundande inkomst.

Merkostnader är utgifter för sådant som behövs extra på grund av barnets funktionshinder eller sjukdom. Det kan vara till exempel slitage på kläder, extra tvättkostnader eller särskild kost.

Merkostnadsdelen kan vara 18, 36, 53 eller 69 procent av prisbasbeloppet och är varken skattepliktiga eller pensionsgrundande. Om dina merkostnader är lägre än 18 procent av prisbasbeloppet får du inte någon ersättning för de merkostnader du haft. Om de är minst 18 procent men inte 36 procent, får du 18 procent av prisbasbeloppet som en skattefri del.

Om tillsyns- och vårdbehovet för ett barn är så stort att helt vårdbidrag ska betalas ut och du dessutom har merkostnader som motsvarar minst 18 procent av prisbasbeloppet kan en högre, skattefri ersättning betalas ut utöver helt vårdbidrag. Vårdbidrag kan också betalas ut enbart för merkostnader. I sådana fall ska merkostnaderna minst uppgå till 36 eller 62,5 procent av prisbasbeloppet. Om dina merkostnader är lägre än 36 procent av prisbasbeloppet kan du inte få vårdbidrag enbart för merkostnader.

Prisbasbeloppet är ett tal som visar prisutvecklingen. 2005 är prisbasbeloppet 39 400 kronor.

Vårdbidragets storlek

Man kan få helt, tre fjärdedels, halvt eller en fjärdedels vårdbidrag.

Om det finns flera funktionshindrade barn i samma familj så ser man på det sammanlagda behovet av vård och tillsyn och på de sammanlagda merkostnaderna. På så sätt kan du få vårdbidrag, även om varje barn för sig inte skulle ge rätt till vårdbidrag.

Du kan bara få ersättning för merkostnader utöver ett helt vårdbidrag då du vårdar fler

barn om vård och tillsynsbehovet för ett barn är så stort att det ger rätt till helt vårdbidrag.

Helt vårdbidrag för 2005 är 8 208 kr/mån och den lägsta nivån, en fjärdedels vårdbidrag är 2 052 kr/mån. Om ditt barn tillfälligt vårdas på sjukhus eller annan institution kan du få behålla vårdbidraget under högst sex månader. Du kan få behålla vårdbidraget i ytterligare sex månader om ditt barn är svårt sjukt. Det krävs då att du – som en del i behandlingen – är närvarande på sjukhuset eller institutionen "i betydande omfattning".

Om ditt barn, genom samhällets försorg, vårdas på en institution, kan du få ferievårdbidrag för de dagar då barnet bor hemma hos dig. Kraven för att få ferievårdbidrag är

- att barnet är hemma under minst 10 dagar (som inte behöver vara i följd) under ett kvartal eller
- att barnet är hemma minst 10 dagar i följd vid ett kvartalsskifte.

Ferievårdbidraget per dag är en trettiondel (1/30) av månadsbeloppet.

Om ditt barn vistas på elevhem vid statlig specialskola eller till exempel ett riksgymnasium, kan du få vårdbidrag för den tid ditt barn vistas i hemmet.

Om du tillfälligt inte kan vårda barnet (till exempel på grund av studier), så kan du ändå få behålla vårdbidraget i sex månader. Tiden kan förlängas med ytterligare sex månader, om det finns särskilda skäl.

Om barnet avlider kan en förälder få behålla en del av vårdbidraget i högst åtta månader efter dödsfallet.

Ansökan

Ansökan om vårdbidrag görs på särskild blankett som finns hos Försäkringskassan och kan hämtas på www.forsakringskassan.se. Till ansökan ska du även bifoga ett läkarutlåtande om sjukdomen eller funktionshindret. Behöver du kan du även få hjälp att fylla i ansökan. Vårdbidrag kan beviljas tidigast från den månad du lämnar in ansökan.

Det är socialförsäkringsnämnden hos Försäkringskassan som beslutar om vårdbidrag. Nämnden består av förtroendevalda. Rätten till vårdbidrag omprövas i de flesta fall vartannat år.

Om du inte är nöjd med beslutet kan du överklaga. Det måste du göra inom två månader.

Hur det går till framgår av beslutet, om du behöver hjälp kontakta Försäkringskassan.

Vårdbidrag betalas ut varje månad, i huvudsak genom insättning på konto.

Du måste anmäla alla förändringar som kan påverka rätten till vårdbidrag. Om du fått för mycket pengar kan du bli skyldig att betala tillbaka.

Övrigt

Föräldrar som har ett barn med funktionshinder kan i vissa fall ha rätt till bilstöd om de behöver bilen för att kunna förflytta sig tillsammans med barnet. Ytterligare information finns i faktabladet "Bilstöd".

Barn som omfattas av lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) kan i vissa fall ha rätt till assistansersättning. Ytterligare information finns i faktabladet "Bra att veta om assistansersättning".

Föräldrar till barn som omfattas av lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) har en utökad rätt till tillfällig föräldrapenning – se faktabladet "Tillfällig föräldrapenning - för barn och ungdomar som omfattas av LSS".

Faktablad ger översiktlig information och ska inte betraktas som lagtext i ämnet.

Ytterligare information kan du få hos Försäkringskassan och på www.forsakringskassan.se samt i broschyren "Funktionshinder".